

Autoriteit Consument en Markt
Directie Energie
Postbus 16326
2500 BH Den Haag

Datum 12 september 2025
Behandeld door [REDACTED]
Kopie aan [REDACTED]
Onderwerp Zienswijze op het Ontwerpbesluit prioriteringsruimte transportverzoeken
Zaaknummer ACM/25/194782

Geachte [REDACTED]

Sinds 1 oktober 2024 zijn netbeheerders wettelijk verplicht om maatschappelijk te prioriteren in congestiegebieden. Dat heeft de ACM op 18 april 2024 vastgelegd met het codebesluit [Prioriteringsruimte bij transportverzoeken](#). Dit betekent dat netbeheerders moeten afwijken van het standaard *first come first served* en dat voorzieningen die een bepaald maatschappelijk belang dienen voorrang krijgen op de wachtlijst voor vermogen. De gemeente Amsterdam is vanaf het begin voorstander geweest van een maatschappelijk kader om schaarse transportcapaciteit te verdelen en heeft al meerdere voorzieningen via deze weg aangesloten zien worden.

Inmiddels is gebleken dat er ook partijen zijn die bezwaar hebben tegen het maatschappelijk prioriteren, in het bijzonder tegen de onderbouwing en samenstelling van het originele kader. Veertien (branche)partijen hebben medio 2024 beroep ingesteld tegen de ACM en op 11 maart 2025 hebben rechters van het CBb het codebesluit [vernietigd](#). Volgens hen was het prioriteringskader 'onzorgvuldig voorbereid en ontoereikend gemotiveerd'. Op 26 juni 2025 heeft de ACM het nieuwe ontwerpbesluit prioriteringsruimte transportverzoeken gepubliceerd. Hiermee geven zij invulling aan de opdracht om vóór 1 januari 2026 een nieuw prioriteringskader vast te stellen.

Wij hebben het ontwerpbesluit met veel belangstelling gelezen en zijn zeer te spreken over hoe de ACM het prioriteringskader van een meer zelfstandige onderbouwing heeft voorzien. Aan de hand van drie zorgvuldig gekozen criteria wordt een breed scala voorzieningen getoetst, om zo tot een hernieuwde samenstelling te komen. Wij delen het standpunt van de ACM dat een te brede invulling van het kader het oorspronkelijke doel teniet zou doen. Daarom stemt het ons positief dat het kader maar beperkt is uitgebreid en dat het prioriteringsproces op hoofdlijnen hetzelfde is gebleven.

Het afgelopen jaar is binnen de gemeente Amsterdam actief met het prioriteringskader gewerkt. In deze zienswijze geven wij vanuit onze directe ervaring met het prioriteringskader en -proces specifieke aandachtspunten mee en doen wij suggesties ter verbetering. Tot slot gaan wij in op de drie consultatievragen die de ACM heeft opgesteld. Wij houden hierbij de volgende indeling aan:

1. [Systematiek algemeen](#)
2. [Invulling prioriteringskader](#)
3. [Prioriteringsproces \(bewijslast\)](#)
4. [Consultatievragen](#)
  - a. Hardheidsclausule
  - b. Congestieverzachtters
  - c. Telecom

1. Systematiek algemeen

Zoals gezegd zijn wij uitgesproken voorstander van het maatschappelijk prioriteren. Sinds eind 2021 is er sprake van netcongestie op de Amsterdamse elektriciteitsnetten en intussen zorgen de problemen op het hoogspanningsnet ervoor dat de stad minimaal tot 2031 in congestie zit, met uitloop tot 2036. Dit zet nagenoeg alle gemeentelijke projecten en initiatieven van derden voor de komende jaren op de tocht. Daarom is het belangrijk dat het type voorziening nu als uitgangspunt geldt bij het verdelen van schaarse transportcapaciteit. De gemeente is immers bij uitstek een partij die opdracht of uitvoering geeft aan projecten die in het prioriteringskader zijn opgenomen.

Inmiddels heeft het prioriteringskader zijn waarde al bewezen. Het is een goed werkend instrument gebleken om de maatschappelijke impact van netcongestie enigszins te beperken. Zo zijn binnen de gemeente Amsterdam al diverse scholen, woningbouw-projecten en opvanglocaties voor vluchtelingen geprioriteerd en van vermogen voorzien. Het probleem is dat de huidige systematiek uitgaat van incidentele beschikbaarheid van vermogen. Dit terwijl in Amsterdam, maar ook op veel andere plekken in het land, de beschikbare transportcapaciteit nihil is. In een gebied waar helemaal geen vermogen te verdelen is, is de toegevoegde waarde van het prioriteringskader maar beperkt.

Het huidige kader biedt geen ruimte om vermogen te reserveren voor toekomstige ontwikkelingen. Denk aan een complete gebiedsontwikkeling met meerdere woonblokken, een supermarkt en een basisschool die pas over een aantal jaar wordt opgeleverd. Echter voor het opstarten, voorbereiden en aanbesteden van een dergelijk plan is enig zicht op vermogen cruciaal. Zonder mogelijkheid om vermogen beschikbaar te houden voor specifieke ontwikkelingen komen plannen gewoonweg niet meer van de grond. Dit heeft een directe weerslag op de woningbouwproductie en de leefbaarheid van de stad. Daarom vragen wij in deze zienswijze aandacht voor de noodzaak van een gedegen maatschappelijk reserveringskader.

De ACM heeft aangegeven dat maatschappelijk prioriteren en reserveren twee strikt gescheiden trajecten zijn. Om die reden gaan wij hier in deze zienswijze niet inhoudelijk op in. Wel willen wij benadrukken dat er binnen de G4 met grote zorgen wordt gekeken naar mogelijke afkondigingen

van netcongestie voor kleinverbruik. Ook de gemeente Haarlem onderschrijft dit punt. Wat ons betreft is het dus zaak dat er op korte termijn een juridische grondslag komt waarmee netbeheerders vermogensreserveringen voor toekomstige ontwikkelingen formeel kunnen vastleggen. Wij worden dan ook graag betrokken bij de verdere verkenning en uitwerking van de reserveringssystematiek.

2. Invulling prioriteringskader

Hoewel de samenstelling van het prioriteringskader iets gewijzigd is, is het geheel aan voorzieningen dat prioriteit kan aanvragen nog steeds relatief beperkt. De ACM heeft de activiteiten zoveel mogelijk beperkt tot functies met een wettelijke taak of grondslag. Wij zijn van mening dat dit ontwerpbesluit de meest relevante categorieën en voorzieningen bevat en dat deugdelijk is onderbouwd waarom sommige partijen wel en sommige partijen niet zijn meegenomen. De wens van verschillende branchepartijen om het kader verder te verbreden is begrijpelijk, maar de vraag is of maatschappelijk prioriteren de gewenste uitweg gaat opleveren. Indien het prioriteringskader te ver wordt opgerekt wordt de systematiek snel zinloos omdat er grote onderlinge concurrentie zal ontstaan tussen alle partijen die kans maken op voorrang. Feitelijk keren we dan weer terug naar de *first come first served*-situatie. Dat terwijl het kader juist bedoeld is om het voor een beperkt aantal voorzieningen mogelijk te maken om ondanks de congestiebeperkingen toch kans te maken op vermogen. Bovendien is de inschatting dat er nog maar sporadisch vermogen beschikbaar zal komen, dus is het zeer onzeker of partijen hier überhaupt mee geholpen zouden zijn. Naast deze algemene opmerkingen geven wij graag de volgende punten mee:

Dynamisch prioriteringskader

- De ACM merkt terecht op dat het prioriteringskader niet statisch hoeft te zijn maar dat de beoordelingscriteria die hieraan ten grondslag liggen wel vaststaan. Zo kan bij iedere evaluatie steeds aan dezelfde criteria worden getoetst of de samenstelling nog past bij de maatschappelijke situatie. Dit is wat ons betreft de juiste manier om het prioriteringskader toekomstbestendig te maken en te zorgen dat het actueel blijft. Wij benadrukken dat wij graag input leveren bij toekomstige evaluaties en geleerde lessen proactief met de ACM zullen delen ter verbetering van het kader.

Gelijkstelling

- Amsterdam kent, net als vele andere steden, een nijpend tekort aan woningen. Om de woningcrisis het hoofd te bieden heeft Amsterdam één van de grootste bouwopgaves in hoogstedelijk gebied: 7500 nieuwe woningen (startbouw) per jaar. Om zo veel mogelijk groengebied rondom de stad intact te laten, worden deze woningen voor een belangrijk deel in de bestaande stad gebouwd. Vaak is dit op in erfpacht uitgegeven grond van derden (heden circa 60%), bijvoorbeeld op verouderde bedrijventerreinen binnen de stadsgrenzen. Op veel van de beoogde locaties zijn bedrijven nu nog eigenaar of hebben ontwikkelaars grond opgekocht en afspraken gemaakt met de zittende partij over herhuisvesting.

Tijdige verplaatsing is dus essentieel om de geplande woningbouwontwikkelingen van de grond te krijgen. Echter, zonder zicht op een nieuwe aansluiting zullen zittende bedrijven niet vertrekken - bijvoorbeeld naar gereserveerde kavels in Amsterdam Sloterdijk - en worden de geplande woningen op deze locaties niet gerealiseerd. Voor de woningbouwopgave in Amsterdam is het daarom essentieel dat dergelijke bedrijven dezelfde prioritering kunnen genieten als de woningbouw of andere maatschappelijke voorzieningen waarvoor zij moeten wijken.

In het [ontwerpbesluit](#) van 13 juli 2023 maakte de gelijkstelling nog onderdeel uit van het prioriteringskader, maar heeft het codebesluit uiteindelijk niet gehaald. Wij roepen de ACM op om de mogelijkheid van een gelijkstelling voor vertrekkende partijen opnieuw te verkennen. Een dergelijke bepaling kan de stagnatie in de woningbouwopgave helpen verminderen. Wij begrijpen terdege dat een eventuele gelijkstelling extra complexiteit toevoegt aan het prioriteringskader. Toch ziet Amsterdam dit als kansrijke oplossing. Om de netbeheerders te ontlasten kan de gemeente een actieve rol vervullen in het aandragen en legitimeren van vertrekkende partijen die in aanmerking komen voor gelijkstelling.

Wachlijsten voor ATR's

- Momenteel worden verschillende producten ontwikkeld die het mogelijk maken de restcapaciteit in het elektriciteitsnet te ontsluiten. Deze nieuwe contractvormen behoren binnenkort tot het standaardpakket van de netbeheerders en er zal naar verwachting veel belangstelling voor zijn. Zodanig dat veel klanten aanspraak zullen willen maken op dezelfde restcapaciteit. Op dit moment is het nog onduidelijk of er ook wachlijsten voor ATR's komen en hoe deze inwerken op de 'reguliere' wachlijsten voor firm vermogen.

Wat ons Amsterdam betreft blijven netbeheerders ook na invoering van ATR's werken met één integrale wachlijst waarop het prioriteringskader wordt toegepast. Met andere woorden, prioriteren zou ook moeten gelden voor alternatieve transportrechten. De systematiek zou er dan als volgt uitzien: indien er firm vermogen beschikbaar komt, worden de klanten bovenaan de wachlijst bediend totdat alles vergeven is. Is er daarna nog restcapaciteit te vergeven via één van de alternatieve contractvormen, dan wordt dit aangeboden aan de eerstvolgende op de wachlijst. Die volgordelijkheid is belangrijk omdat wij zien dat partijen die in het maatschappelijk prioriteringskader zijn opgenomen maar in beperkte mate flexibel met de eigen stroomvraag om kunnen gaan. Denk aan veiligheidsdiensten die 24 uur per dag paraat moeten staan of scholen waar geen plek is voor een batterij of aggregaat. Vandaar dat het belangrijk is om dit type klant juist van firm vermogen te voorzien. Voor zover bekend zijn er geen voorschriften voor netbeheerders hoe hiermee om te gaan. Wij vragen de ACM om duidelijkheid te scheppen rondom dit punt en zien dit graag expliciet in het codebesluit vermeld.

Veerponten

- Wij erkennen dat het openbaar vervoer een belangrijke rol speelt in de publieke dienstverlening op nationaal, regionaal en lokaal niveau. Daarom achten wij het wenselijk dat het openbaar vervoer in zijn geheel aan de categorie basisbehoeften is toegevoegd. Voor de meeste modaliteiten denken wij dat er een gedegen afbakening en werkbare bewijslast zijn opgenomen in het ontwerpbesluit. Maar voor specifiek de veerponten, die in Amsterdam een belangrijke functie vervullen in het verbinden van de verschillende stadsdelen, ontbreekt het aan de juiste afbakening. Het openbaar vervoer omvat weliswaar ook de ponten, maar de ACM bakent deze categorie af tot partijen die een rechtmatige concessie in de zin van de Wet personenvervoer 2000 (Wp2000) hebben voor het verlenen van vervoersdiensten. Voor uitvoering van de modaliteiten tram, bus en metro is de GVB in Amsterdam inderdaad concessiehouder op grond van de Wp2000. Echter worden de veerponten niet op deze grondslag geëxploiteerd, maar op grond van een overeenkomst tussen de gemeente Amsterdam als opdrachtgever en de GVB als opdrachtnemer. Hierdoor is onzeker of de veerponten via de huidige afbakening en bewijslast prioriteit kunnen aanvragen. Dit terwijl er in feite geen verschil is tussen hoe de veerponten en andere modaliteiten worden georganiseerd. Wij zouden graag zien dat in de afbakening van het openbaar vervoer wordt gewaarborgd dat ook de veerponten aanspraak maken op maatschappelijke prioriteit. Voor de specifieke uitwerking hiervan verwijzen wij graag naar de formele zienswijze van het GVB op dit ontwerpbesluit.

3. Prioriteringsproces (bewijslast)

Vooropgesteld zijn wij zeer te spreken over de aanpassingen aan de bewijslast voor onderwijs en woningbouw. Uit de reeds opgedane ervaring met het prioriteringskader bleek de bewijslast steeds het voornaamste struikelblok. Bij projecten in een vroeg stadium van het planproces ontbraken vaak de nodige bewijsstukken om prioriteit aan te vragen. Vanuit de gemeente Amsterdam is dit punt herhaaldelijk onder de aandacht gebracht bij de ACM. Daarom zijn wij zeer te spreken over de ruimte die nu ontstaat om gemeentelijke projecten vroegtijdig te prioriteren en denken hiermee goed uit de voeten te kunnen. Dat gezegd hebbende, hieronder enkele aandachtspunten om het prioriteringsproces beter werkbaar te maken:

Wie vraagt prioriteit aan?

- Voor woningbouwprojecten kan de gemeente nu via de aangepaste bewijslast prioriteit aanvragen. In de praktijk komt het ook voor dat er al een ontwikkelaar betrokken is bij een gemeentelijk project, maar dat nog niet kan worden voldaan aan de bewijslast voor zogenoemde 'private ontwikkelaars'. Omgevings-vergunningen, in het geval van woningbouwprojecten, worden doorgaans relatief laat in het planproces aangevraagd. Dit terwijl er al veel eerder behoefte is om een prioriteringsverzoek in te dienen. Sterker nog, zonder enig zicht op vermogen komt er geen definitief ontwerp en wordt er überhaupt geen omgevingsvergunning aangevraagd. Een ontwikkelaar gaat hiermee namelijk een aanzienlijke financiële verplichting aan en zal zonder enig zicht op vermogen terughoudend zijn met aanvragen.

In feite zorgt dit ervoor dat gemeentelijke projecten alsnog in dezelfde kip-ei-situatie terechtkomen als waar wij eerder tegen hebben gepleit. Daarom zien wij graag expliciet in het codebesluit vermeld dat het bij het indienen van prioriteringsverzoeken voor scholen of woningbouwprojecten niet uitmaakt op wiens naam het transportverzoek staat, zolang maar aan de private of publieke bewijslast voor dit type voorziening wordt voldaan. Uiteindelijk moet een ontwikkelaar ook de gemeentelijke bewijsstukken kunnen gebruiken om prioriteit aan te vragen, zelfs al staat het transportverzoek op naam van de ontwikkelaar. Andersom moet de gemeente een prioriteringsverzoek in kunnen dienen voor een project als er een ontwikkelaar in beeld is maar het contract met de netbeheerder nog niet is overgezet.

Koppeling omgevingsplan

- In de bewijslast voor woonbehoefte staat vermeld dat er een besluit van de gemeenteraad moet worden bijgevoegd op basis waarvan wordt gestart met de bouw en waarin de koppeling wordt gemaakt met het omgevingsplan. Echter, niet ieder woningbouwproject dat wordt opgestart heeft al een koppeling met het omgevingsplan. Het komt namelijk ook voor dat de raad een investeringsbesluit neemt over een gebiedsontwikkeling waarvoor nog geen omgevingsplanwijziging heeft plaatsgevonden of is voorbereid. Op dat moment is het investeringsbesluit mogelijk nog in strijd met het omgevingsplan.

De omgevingsplanwijziging die uiteindelijk maakt dat de juiste bestemming wordt opgenomen voor het project vindt doorgaans pas verderop in het planproces plaats, meestal vlak voordat er wordt aanbesteed. Dit maakt dat prioriteit voor woningbouwprojecten via de huidige bewijslast nog steeds relatief laat kan worden aangevraagd. Wat ons betreft is dit een ongewenste uitkomst. Om de slagingskans van woningbouwprojecten te verhogen is het cruciaal dat de gemeente juist zeer vroeg in het planproces prioriteit aan kan vragen. Wij zien daarom graag dat de koppeling met het omgevingsplan komt te vervallen en dat in plaats daarvan een openbaar raadsbesluit volstaat als bewijsstuk, ongeacht of hier al omgevingsrechtelijke borging voor is getroffen.

Uiteraard kan de gemeente na toekenning van prioriteit het project alsnog legitimeren zodra de noodzakelijke wijziging in het omgevingsplan is doorgevoerd. Een andere mogelijkheid is dat de gemeente in de bestuursverklaring toelicht dat een omgevingsplanwijziging ten behoeve van het woningbouwproject aanstaande is. Aangezien de gemeente zelf verantwoordelijk is voor het verlenen van omgevingsvergunningen mag worden verwacht dat dit in lijn is met genomen investeringsbesluiten door de Raad.

Regionale verschillen

- Tot slot geven wij de ACM mee dat het kader op bepaalde punten nogal wat ruimte laat voor interpretatie. Met name bij de beoordeling van verzoeken en het prioriteringsproces, dat grotendeels bij de netbeheerders is belegd. Voorbeelden hiervan zijn de 'beperkte toets' op de inhoud van prioriteringsverzoeken en de koppeling met 'ondergeschikte en kleinschalige andere activiteiten' in de categorie woonbehoefte. Wij erkennen dat enige mate van flexibiliteit gewenst is omdat projecten en hun onderbouwingen in de praktijk van elkaar kunnen verschillen. Echter denken wij ook dat deze beleidsvrijheid maakt dat netbeheerders het prioriteringskader net op een andere manier toepassen en dat er daardoor ongewenst regionale verschillen ontstaan. Zo kan het voorkomen dat een prioriteringsverzoek ter verduurzaming van een bestaand schoolgebouw in het ene verzorgingsgebied afketst terwijl deze in een ander gebied wel wordt goedgekeurd. Dit terwijl de voorwaarden van het prioriteringskader en -proces in ieder voedingsgebied hetzelfde zijn. Wij roepen de ACM daarom op om in gezamenlijkheid met de sector (Netbeheer Nederland) afspraken te maken over een zo veel mogelijk eenduidige toepassing van het maatschappelijk prioriteringskader en -proces. Zo wordt voorkomen dat gelijksoortige klanten in ieder verzorgingsgebied anders behandeld worden. Ook zien wij graag dat bij de jaarlijkse rapportage aan de ACM over afgewezen prioriteringsverzoeken de motivering van de netbeheerders openbaar wordt gemaakt. Dit kan helpen om de kans op verdere interpretatieverschillen te verkleinen.

Tot zover onze algemene aandachtspunten en suggesties. We hopen dat de ACM mogelijkheid ziet deze punten mee te nemen in het definitieve codebesluit. Hiermee denken wij dat het maatschappelijk prioriteringskader nog beter kan gaan werken, maar het moet ook gezegd dat wij in de basis tevreden zijn over het kader dat nu voorligt. Vanzelfsprekend zijn wij beschikbaar voor verdere (mondelijke) toelichting op onze zienswijze en denken wij met plezier mee over de praktische uitwerking van gedane verbetervoorstellen. Bovendien worden wij graag op de hoogte gehouden van het traject maatschappelijk reserveren. Op de volgende pagina's gaan wij in op de drie consultatievragen die de ACM met het ontwerpbesluit heeft meegestuurd.

4. Consultatievragen

Graag vermelden wij vooraf dat de antwoorden opgesteld zijn in nauwe afstemming met de gemeente Haarlem. Al het onderstaande kan dus worden beschouwd als gezamenlijke input namens de twee gemeenten.

a. Hardheidsclausule

Wij steunen het voorstel van de ACM om in het prioriteringskader ruimte te creëren voor een hardheidsclausule voor categorieën 2 en 3. In uitzonderlijke gevallen achten wij het wenselijk dat projecten met hoge maatschappelijke urgentie voorrang kunnen krijgen op andere aanvragen binnen de eigen categorie, ook als zij later een transportverzoek hebben ingediend. Deze ruimte geeft het kader de nodige flexibiliteit en is cruciaal om uitzonderingsprojecten niet structureel te laten stranden binnen het *FCFS*-principe.

Eventuele toepassing van de hardheidsclausule door de netbeheerder zal altijd in overleg met de betrokken regionale en lokale overheden moeten plaatsvinden binnen het betreffende voedingsgebied (en de bijbehorende integrale wachtlijst) waarop dit wordt toegepast. De precieze vorm of overlegstructuur waarin dit plaatsvindt zal, afhankelijk van de invoering van de hardheidsclausule, nader moeten worden uitgewerkt. Bovendien is een belangrijke voorwaarde dat netbeheerders meer inzicht moeten verschaffen in de wachtlijstpositie van geprioriteerde projecten. Zonder duidelijk inzicht is het nagenoeg onmogelijk voor de betrokken overheden om een goede afweging te maken tussen de reeds geprioriteerde projecten. Een positieve bijkomstigheid is dat de afstemming tussen de regio en de netbeheerder hierdoor gestimuleerd wordt. In Amsterdam zien we dat dit tot een waardevolle structurele samenwerking heeft geleid met de netbeheerders.

Door binnen én tussen deze categorieën ruimte te laten voor bestuurlijke afweging op basis van maatschappelijke urgentie, ontstaat een effectiever en eerlijker verdelingsystematiek. Voorwaarde is dat de afweging plaatsvindt op basis van vaste criteria die getoetst zijn door een onafhankelijke partij (ACM of een daartoe aangewezen orgaan). Wij stellen voor om:

- Een hardheidsclausule op te nemen die onder strikte voorwaarden toepassing kan krijgen voor urgente projecten binnen of tussen categorieën;
- Deze clausule uitsluitend toepasbaar te maken voor projecten die:
  - Aantoonbaar maatschappelijk urgent zijn (bijvoorbeeld via een raadsbesluit, bestuurlijke aanwijzing, of Rijks-/provinciaal programma);
  - Randvoorwaardelijk zijn voor een gebiedsontwikkeling bestaande uit meerdere functies (bijvoorbeeld woningbouw, zorg, plintvoorzieningen en onderwijs);
- Te bepalen dat de toepassing van de clausule uitsluitend mogelijk is via een formeel verzoek van één of meerdere regionale overheden, voorzien van onderbouwing en ondertekend door één of meerdere betrokken bestuurders;
- Indien mogelijk voorafgaand al kaders te stellen voor de praktische toepassing om willekeur te voorkomen, bijvoorbeeld:
  - Maximaal x% van de jaarlijkse capaciteit mag via de hardheidsclausule worden toegewezen;
  - Maximaal x partijen mogen door de hardheidsclausule worden ingehaald;
  - De hardheidsclausule mag maximaal x keren per jaar worden ingezet;
- Expliciet te regelen dat projecten die hierdoor worden ingehaald, geen individueel bezwaar kunnen maken tegen de rangverschuiving binnen de wachtrij, zolang transparantie, motivering en gelijke spelregels gewaarborgd zijn.

In de huidige toelichting wordt gesteld dat de hardheidsclausule slechts kan worden toegepast binnen dezelfde prioriteitscategorie. Wij vinden dit te beperkt. In de praktijk kunnen zich namelijk situaties voordoen waarin een project in categorie 3. (zoals een gebiedsontwikkeling met opvanglocatie of school) maatschappelijk urgenter is dan een project in categorie 2. (zoals uitbreiding van een nutsvoorziening met lage realisatiedruk). Door toepassing van de clausule te

beperken tot binnen de eigen categorie, wordt die maatschappelijke afwegingsruimte niet benut en blijft het systeem rigide. Wij roepen de ACM daarom op om toepassing van de hardheidsclausule ook tussen categorieën mogelijk te maken, mits voldaan is aan vooraf opgestelde criteria, onafhankelijke toetsing en transparante besluitvorming. Daarmee ontstaat echte maatwerkruimte waar dat het hardst nodig is, zonder afbreuk te doen aan rechtszekerheid en non-discriminatie.

b. Congestieverzachters

Wij staan positief tegenover het voorstel van de ACM om FCFS voor congestieverzachters voortaan los te laten. Netbeheerders kunnen wat ons betreft prima afwegen welk type congestieverzachter op welke plek in het net het meest gewenst is, afhankelijk van de specifieke netsituatie. Gezien de beperkte netcapaciteit in Noord-Holland vinden wij dat, als er al iets beschikbaar komt, dit toegekend moet worden aan partijen die de hoogste maatschappelijke baten opleveren. Wij denken dat de netbeheerder voldoende uitgerust is om hier objectieve criteria voor op te stellen, maar dat daarvoor wel de afstemming moet worden gezocht met de decentrale overheden in het betreffende verzorgingsgebied. Ons voorstel is om de netbeheerders een eerste aanzet te laten doen, en deze vervolgens via bestaande regionale structuren zoals de Energyboard Noord-Holland en de Taskforce Netcongestie Amsterdam af te stemmen met de betrokken overheden. De vastgestelde criteria dienen dan voor invoering van de nieuwe werkwijze bij congestieverzachters openbaar te worden gemaakt.

Voor wat betreft de werkwijze denken wij dat de netbeheerders beoordelingscriteria kunnen hanteren bij het tegen elkaar afwegen van verschillende initiatieven, vergelijkbaar met de manier waarop de ACM de categorieën in het prioriteringskader heeft getoetst. Hieronder een aantal suggesties voor mogelijke beoordelingscriteria:

- Hoeveel klanten kunnen er naar verwachting extra geholpen worden na inpassing van de congestieverzachter?
- Hoeveel van deze klanten hebben een goedgekeurd prioriteringsverzoek?
- Hoelang staan de klanten die hiermee geholpen kunnen worden al op de wachtlijst?
- Hoeveel van deze klanten kunnen vrijwel direct na inpassing van de congestieverzachter gebruikmaken van de beschikbare capaciteit? En kan de congestieverzachter binnen afzienbare tijd worden ingepast?
- In hoeverre zorgt de congestieverzachter ervoor dat een eventuele afkondiging van beperkingen voor kleinverbruikers kan worden voorkomen of langer kan worden uitgesteld?
- In hoeverre hebben de congestieverzachters negatieve impact op de openbare ruimte? Hierbij zou het helpen om de betrokken gemeente om een formeel advies te vragen.

c. Telecom

Wij delen het inzicht van de ACM dat het moeilijk te rechtvaardigen is om telecom en openbare netwerken op te nemen binnen de categorie basisbehoeften. Wat ons betreft is met de toevoeging van telecomdiensten aan de categorie veiligheid voldoende gewaarborgd dat cruciale

communicatiesystemen prioriteit aan kunnen vragen. Indien de situatie zich aandient waarin een algemene telecomdienst toch hoge maatschappelijke urgentie blijkt te hebben, stellen wij voor dit via de reguliere codewijzigingsprocedure en de hardheidsclausule te laten verlopen. Op die manier blijft de mogelijkheid bestaan om een eventueel uitzonderlijk project voorrang te verlenen op andere geprioriteerde projecten op de wachtlijst.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted name]

[Redacted title]